

สเต็มเซลล์ ความหวังของศัลยกรรม

ในช่วงปีที่ผ่านมา เรื่องราวของสเต็มเซลล์ได้ถูกนำเสนอต่อสาธารณชนนับครั้งไม่ถ้วน หลายๆ ครั้งก็ได้สร้างความสับสนให้กับสังคมไม่น้อย จนองค์การอาหารและยารวมทั้งแพทยสภา ต้องออกคำเตือนเรื่องการใช้สเต็มเซลล์ในการรักษาผู้ป่วยว่าหลายๆ กรณียังอยู่ในขั้นวิจัยเท่านั้น มิได้รับรองให้เป็นมาตรฐานการรักษาแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม หลายๆ กรณีก็จัดได้ว่าเป็นความก้าวหน้าในวงการแพทย์อยู่ไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโรคหัวใจหรือโรคของระบบประสาท เป็นต้น

ในมุมมองของศัลยกรรมตกแต่ง งานวิจัยเรื่องสเต็มเซลล์นั้นก้าวหน้าไปไม่น้อยหน้าเช่นกัน เพียงแต่ไม่ค่อยได้เผยแพร่ออกมาเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเสริมหน้าอกทดแทนการใช้ถุงซิลิโคน, การสร้างอวัยวะทดแทนหรือแม้แต่การดึงหน้าด้วยสเต็มเซลล์ เป็นต้น

ทำไมต้องเป็นสเต็มเซลล์

ด้วยเหตุที่สเต็มเซลล์(Stem Cell) คือเซลล์ต้นกำเนิดที่ยังไม่พัฒนาไปทำหน้าที่เฉพาะ จึงมีศักยภาพที่จะพัฒนาตัวเองไปเป็นเซลล์ชนิดอื่นสามารถแบ่งตัวและเปลี่ยนแปลงไปเป็นเซลล์ชนิดต่างๆ ได้ พูด่างๆ ก็คือเป็นอะไหล่สำรองของร่างกายนั่นเอง

สเต็มเซลล์ไม่ใช่เซลล์ตัวอ่อนเท่านั้น ผู้คนส่วนมากมักจะเข้าใจผิดว่าเซลล์ต้นกำเนิดต้องเกิดเฉพาะในทารกหรือตัวอ่อนที่อยู่ในครรภ์เท่านั้น ซึ่งความจริงแล้วธรรมชาติได้ซ่อนเซลล์ต้นกำเนิดไว้ในร่างกายของเราอีก แม้ว่าเราจะโตเต็มวัยแล้วก็ตาม อาทิเช่น ในเลือด ไขกระดูก ฟันน้ำนม ฟันคุด และไขมัน เป็นต้น

พุง แหล่งสะสมสเต็มเซลล์ที่ยิ่งใหญ่

แปลกไหมที่อยู่ดีๆ ไขมันที่เราเพียรพยายามขจัดออกไปจากร่างกายด้วยสารพัดวิธี กลับกลายเป็นแหล่งสะสมของสเต็มเซลล์ที่ใหญ่ที่สุด สเต็มเซลล์ที่แฝงอยู่กับไขมันตามส่วนต่างๆ ของร่างกายมีชื่อว่า Adipose

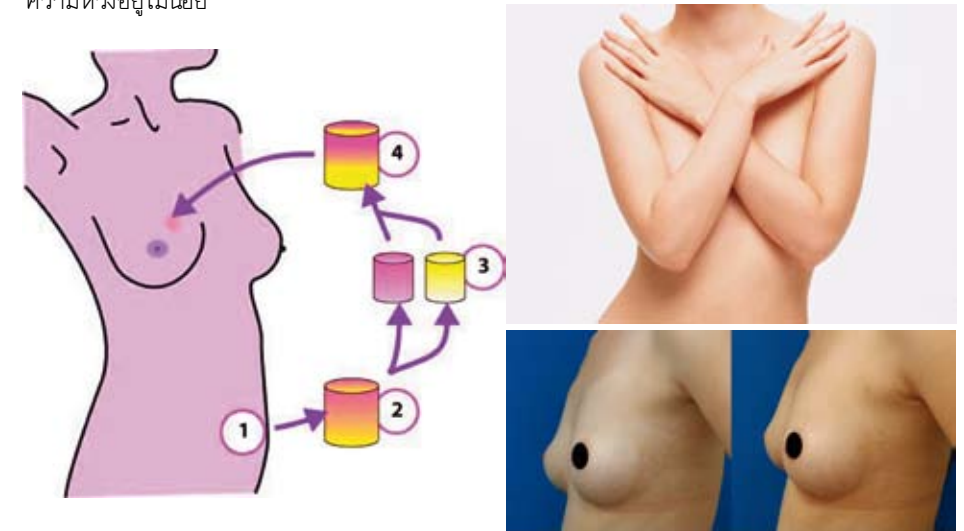
Derived Stem Cells (ADSCs) จากการศึกษาวิจัยด้วยการดูดไขมันจากส่วนต่างๆ ของร่างกายออกมา แยกแยะสเต็มเซลล์ออกจากเซลล์ไขมันที่โตเต็มที่แล้วพบว่า ไขมันที่พุงมีความหนาแน่นของสเต็มเซลล์มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาก็เป็นบริเวณต้นขาด้านหลัง ใครที่มีพุงโตขาใหญ่ก็ไม่ต้องน้อยใจอีกต่อไป ยิ่งงูๆ ก็มีสเต็มเซลล์คุณไว้มากกว่าคนอื่น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าแข็งแรงกว่านะ

ใช้สเต็มเซลล์มานาน แต่เพิ่งรู้

ความจริงแล้วผู้เขียนเองได้ใช้เซลล์ไขมันสำหรับการเติมเต็มให้กับใบหน้ามานานกว่าสิบปี ไม่ว่าจะเป็นแก้มตอบ ขมับตอบหรือร่องตาลึก ด้วยเทคนิคเฉพาะที่เรียกว่า ลิปโอฟิล (LipoFill) และทุกครั้งหลังการรักษาาก็จะได้รับคำบอกกล่าวเสมอว่า หลังฉีดไขมันแล้วหน้าใสขึ้นมาก จุดสีต่างๆ ลดลง บางรายผิวพรรณดูอ่อนเยาว์เหมือนผิวเด็กก็มี ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ไม่สามารถอธิบายได้ว่าเพราะอะไร จนกระทั่งการวิจัยเรื่องสเต็มเซลล์ได้พัฒนา มาถึงจุดหนึ่ง จึงได้ถึงบางอ้อว่า นอกจากเซลล์ไขมันที่ฉีดเพิ่มแล้วยังมีสเต็มเซลล์ผสมเข้าไปด้วย สเต็มเซลล์เหล่านั้นได้ไปช่วยซ่อมแซมและทดแทนเซลล์ผิวหนังและคอลลาเจนที่บกพร่อง ข้อสังเกตนี้ก็สอดคล้องกับคำกล่าวของ Dr.Richard Ellenbogen ศัลยแพทย์ตกแต่งผู้มีชื่อเสียงที่ได้ชี้ชัดว่าเป็น “บิดาของการฉีดไขมัน” และด้วยเหตุนี้ระมัดระวังทำให้ไขมันที่ฉีดเข้าไปสามารถอยู่ได้เป็นเวลานานหลายๆ ปี

โยนถุงซิลิโคนทิ้งได้แล้วหรือยัง

คงเป็นความใฝ่ฝันของคุณผู้หญิงทั้งหลายที่ต้องการนำถุงซิลิโคนออกจากร่างกายเสียที แล้วนำสเต็มเซลล์มาปลูกทดแทนให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ คงต้องบอกว่า ยังต้องร้องเพลงรออีกต่อไปครับ เนื่องจากในปัจจุบันแม้ว่าจะสามารถแยกสเต็มเซลล์ออกมาได้ แต่ก็ยังไม่สามารถเพาะเลี้ยงให้ได้ปริมาณมากเพียงพอแก่ความต้องการ ดังนั้นในปัจจุบันจึงทำได้เพียงการนำสเต็มเซลล์ผสมเข้ากับเซลล์ไขมันที่ดูดออกมาแล้วฉีดเข้าไปบริเวณเต้านม จากนั้นอาศัยสเต็มเซลล์เหล่านี้ช่วยให้เซลล์ไขมันมีโอกาสรอดมากขึ้น รวมทั้งกลายเป็นเซลล์ไขมันด้วยตัวมันเองอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามถึงแม้วิธีนี้จะมีการนำมาใช้บ้างแล้ว แต่ปริมาณหรือขนาดของเต้านมที่เพิ่มขึ้นก็ยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด ซึ่งอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้เมื่อเทียบกับถุงซิลิโคนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการเสริมเต้านมด้วยวิธีนี้ยังถือว่าสูงมาก เพราะต้องใช้กรรมวิธีที่ซับซ้อนในการแยกแยะสเต็มเซลล์ออกมา และที่สำคัญก็คือคนที่หน้าอกเล็กมักมาคู่กับความผอม ทำให้การหาไขมันและสเต็มเซลล์เป็นไปด้วยความยากลำบาก อย่างไรก็ตามวิธีการเพาะเลี้ยงสเต็มเซลล์ให้มีปริมาณมากๆ ก่อนที่จะฉีดกลับเข้าสู่ร่างกายก็ยังมี ความหวังอยู่ไม่น้อย

ดึงหน้าด้วยสเต็มเซลล์ ได้หรือไม่

ด้วยคุณสมบัติที่กล่าวแล้วของสเต็มเซลล์ที่สามารถช่วยซ่อมแซม ทดแทนส่วนที่ขาดหายหรือชำรุดได้ บวกกับข้อสังเกตของการฉีดไขมันในอดีตทำให้มีแพทย์ในต่างประเทศบางท่านนำสเต็มเซลล์จากไขมันมาฉีดเข้าสู่ใบหน้าเพื่อให้หน้ากระชับและสดใส ทดแทนการผ่าตัดหรือยิงด้วยแสงเลเซอร์ ซึ่งก็ยังไม่เป็นที่ถกเถียงในวงการแพทย์ว่าได้ผลมากน้อยแค่ไหน อีกไม่นานเกินรอก็คงจะได้รับคำตอบเป็นที่แน่ชัด อันนี้ต้องขบออกไว้ก่อนว่าการใช้สเต็มเซลล์ต้องเป็นเซลล์ที่มาจากร่างกายของเราเองเท่านั้น ไม่ใช่สเต็มเซลล์บรรจุขวดที่ซักกันอยู่ทั่วไป อันนั้นเป็นสเต็มเซลล์ก๊อมนะละ ซึ่งนอกจากจะไม่ได้ผลแล้วยังอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้

นอกจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศัลยกรรมความงาม สเต็มเซลล์ยังเป็นความหวังอันยิ่งใหญ่ในแง่ของศัลยกรรมตกแต่งเสริมสร้างด้วยการนำสเต็มเซลล์มาเพาะให้เป็นอวัยวะต่างๆ อาทิเช่น ไบโอบุ กระดูกหรือส่วนของผิวหนัง เป็นต้น เพื่อมาใช้กับผู้ป่วยในภาวะต่างๆ กัน

แม้ว่าสเต็มเซลล์จะมีคุณประโยชน์และเป็นความหวังของมนุษยชาติมากแค่ไหนก็ตาม แต่งานส่วนใหญ่ก็ยังไม่อยู่ในขั้นตอนของการวิจัยซึ่งต้องใช้เวลาในการพิสูจน์อีกระยะหนึ่ง ถึงข้อดีข้อเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้นเราก็ต้องติดตามกันต่อไปนะครับ

Name: นายแพทย์นิเวศ เสริมศีลธรรม
Work: แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมตกแต่ง
แพทย์ผู้บริหารสยามสวอน คลินิก สยามสแควร์ซอย 1
สอบถามและปรึกษากับคุณหมอปัญหาด้านศัลยกรรมตกแต่งได้โดยตรงที่
โทร.02-658 4884-6 หรือ niwet@siamswan.com,
www.siamswan.com และ www.doctorsiamswan.com